

BÖLÜM 4

KIRIK REHABİLİTASYONU

Burcu ORTANCA¹

GİRİŞ

Kemik veya kartilajın anatomik bütünlüğünün bozulmasına kırık denir.

Kırık rehabilitasyonunda amaç, kırık olan bölgeyi eski fonksiyonel düzeyine getirmek, ağrıyı kontrol altına almak ve eklem hareket açıklığını korumaktır. Ayrıca gelişebilecek deformite, kas atrofisi, tendonlarda yapışıklık, kontraktür gibi komplikasyonlardan korumak da amaçlanır (1).

1. KIRIK SINIFLAMASI VE TİPLERİ

1.1. Kırıklar anatomik yerleşim yerine göre:

- 1. Diafiz kırıkları:** Kemik cisminde meydana gelen kırıklardır. Kırık kemik cisminin 1/3'lük proksimal, orta ya da distal kısmında olmasına göre adlandırılır.
- 2. Epifiz kırıkları:** Epifiz plağının (fizis) ayrıldığı veya kırık hattının fizisten geçtiği kırıklardır.
- 3. Anatomik lokalizasyona spesifik kırıklar:** kondiler, suprakondiler, bimalleoler, femur boyun kırığı, subtrokanterik, intertrokanterik kırıklar gibi.

¹ Öğr. Gör. Dr. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon AD., burcu-ayik@hotmail.com

Çocuklarda epifik plaklarında kırık gelişirse kemik uzamasında durma veya femur cisim kırıkları sonrasında kemik uzamasında artış görülebilir (1).

KAYNAKLAR

1. Oğuz H, Çakırbay H, Yanık B. Tıbbi Rehabilitasyon üçüncü baskı. İstanbul: Nobel Tıp Kitapevleri 2015: 659-69.
2. <https://www.slideshare.net/mbolmez/kiriklarin-siniflandirilmasi>
3. Sarıkaya İ.A. Çocuk kırıklarının özellikleri, TOTBİD Dergisi 2019; 18:301-4.
4. Hoppenfeld S, Murthy VL. Treatment and rehabilitation of fractures. Lippincott Williams & Wilkins,2000.
5. Tanrıku Seval, Gönen E. Kırık iyileşmesi. TOTBİD Dergisi 2017;16.6.
6. Yavuz İA, Koçak C, Özdamar FÖ. İskelet traksiyonunda temel prensipler. TOTBİD (Türk Ortopedi ve Travmatoloji Birliği Derneği) Dergisi 2018;17: 315-23.
7. A. Harrison, S. Lin, N. Pounder and Y. Mikuni-Takagaki, "Mode & mechanism of low intensity pulsed ultrasound (LIPUS) in fracture repair", Ultrasonics, 2016;70:45-52.
8. Trelles M, Mayayo E. Bone fracture consolidates faster with low-power laser. Lasers in Surgery and Medicine 1987; 7: 36-45.
9. Kazem Shakouri S, Soleimanpour J, Salekzamani Y, Oskuie MR. Effect of low-level laser therapy on the fracture healing process. Lasers Med Sci. 2010 Jan;25(1):73-7.
10. Turgut F, Bedir AG. Kırık İyileşmesinde Düşük Seviyeli Lazer Terapisinin Kullanılması. Bozok Veterinary Sciences 2(2): 80-4.
11. Sarvestani FK, Dehno NS, Nazhvani SD, Bagheri MH, Abbasi S, Khademolhosseini Y, Gorji E. Effect of low-level laser therapy on fracture healing in rabbits. Laser Ther. 2017 Sep 30;26(3):189-93.
12. Wang FS, Wang CJ, Chen YJ, et al. Ras induction of superoxide activates ERK-dependent angiogenic transcription factor HIF-1 and VEGF-A expression in shock wave-stimulated osteoblasts. J Biol Chem 2004;279:10331-7.
13. Baloğlu İ, Özsoy MH, Aydınok H, et al. Ortopedi ve travmatolojide şok dalga tedavisi. TOTBİD Dergisi 2005; 4(1-2): 33-49.
14. Moretti B, Notarnicola A, Garofalo R, Moretti L, Patella S, Marlinghaus E, et al. Shock waves in the treatment of stress fractures. Ultrasound Med Biol. 2009;35:1042-9.

Kırık Rehabilitasyonu

15. Oğuz H, Çakırbay H, Yanık B. Tıbbi Rehabilitasyon üçüncü baskı. İstanbul: Nobel Tıp Kitapevleri, 2015; 259-69.
16. Gökçen N, Benlidayı İC, Başaran S. Isokinetic test and exercises in knee osteoarthritis. Arşiv Kaynak Tarama Dergisi 2015; 24(2): 228-38.
17. Beyazova M, Kutsal YG. eds. Fiziksel tıp ve rehabilitasyon. Güneş Tıp Kitabevleri, 2012;1707-15.
18. <https://www.ttb.org.tr/STED/sted0100/st01001.html>